

Declaració de l'IEC a favor d'un model sostenible d'usos del territori

L' Institut d'Estudis Catalans manifesta la seva preocupació per l'activació en diverses comarques del Principat de nombrosos projectes de desenvolupament urbanístic que incideixen sobre el medi ambient, el paisatge i la qualitat de vida dels seus habitants, i demana a totes les administracions amb competències en la gestió del territori que impulsin urgentment mesures efectives per afavorir un urbanisme sostenible i aturar les iniciatives que no compleixin estrictament els criteris de preservació del medi ambient, del paisatge i dels valors socials i culturals que hi són associats.

Des de diferents punts de vista, la Costa Brava, la Costa Daurada, els Pirineus o altres indrets de la Catalunya interior —per esmentar només alguna de les àrees afectades— han ultrapassat la seva capacitat de càrrega, i qualsevol nou impacte sobre els recursos disponibles significa un risc per a la sostenibilitat ambiental i l'equilibri del territori. És especialment preocupant el cas de la Costa Brava, on als problemes esmentats s'afegeix l'amenaça a un model turístic de qualitat i, en conseqüència, a la base econòmica que el sosté.

Sembla que la destrucció del patrimoni natural i paisatgístic i el desenvolupament urbanístic desordenat són incompatibles amb la recent candidatura de la Costa Brava perquè sigui declarada Reserva de la Biosfera, que identifica territoris on l'activitat humana es desenvolupa amb criteris mediambientals i ecològics.

Alguns d'aquests territoris, a més, pateixen inundacions d'una manera recurrent. La urbanització indiscriminada de les zones inundables incrementa el risc tant per a la població com per a les infraestructures i els béns afectats, pot posar en perill vides humanes i pot augmentar les pèrdues econòmiques.

Coneixem bé la importància del capital natural, patrimonial i social, que es veu de nou en perill per actuacions en el territori, l'urbanisme i la mobilitat que no són sostenibles. El patrimoni cultural de Catalunya està també indissolublement lligat al territori i al paisatge. Per això, afirmem que cal protegir tant el patrimoni natural amenaçat com el patrimoni cultural, que n'és inseparable, de projectes que generen uns suposats beneficis econòmics. A més, sovint es pretén construir nous polígons industrials en zones on ja n'hi ha sense ocupar o augmentar l'espai urbanitzable programat no gaire lluny d'on hi ha nombroses parcel·les sense edificar.

La Generalitat de Catalunya ha establert recentment moratòries en la tramitació de llicències d'obra nova i la tramitació d'instruments de planejament i gestió en alguns projectes en el litoral gironí. Celebrem aquestes moratòries com un gest adequat, atesa la

urgència d'aquest problema, però són insuficients per a garantir la protecció de tot el patrimoni natural i humà en perill. És del tot necessari que el nou Pla Director Urbanístic en què s'està treballant sigui valent en la promoció d'un model sostenible d'usos del territori i es basi en l'estalvi de l'ocupació del sòl, el compliment estricte de la legalitat urbanística i la protecció del medi ambient i del paisatge.

Barcelona, 5 de juliol de 2019

Així mateix, l'Institut d'Estudis Catalans s'ha sumat a les aturades següents:

Els assistents a la presentació de la Institució Francesc de B. Moll i l'espectacle «Gegants de la llengua», a la seu de l'IEC, fan un minut de silenci en record de les víctimes de l'aiguat que va afectar l'illa de Mallorca el dia abans de l'acte (10 d'octubre de 2018).

Els membres i treballadors de l'IEC se sumen a l'aturada davant els centres de treball convocada per l'Assemblea Nacional Catalana i Òmnium Cultural, a les dotze del migdia, en protesta per l'empresonament dels polítics i coincidint amb l'inici del judici a Madrid (12 de febrer de 2019).